

VESZPRÉMI FŐEGYHÁZMEGYE

Gyermek-és Ifjúságvédelmi Szabályzata

Preambulum

Jelen szabályzat legfőbb célja a kiskorúak védelme, a jövődő papok, szerzetesek, egyházi alkalmazottak és munkatársak képzése, hogy az egyházi szolgálat valóban mindig egyértelmű tanúságot tegyen a krisztusi küldetésről, valamint, hogy a sértettek - ha szükséges - kellő lelkipásztori támogatásban részesüljenek. Az Egyház - a püspök vagy egy megbízottja személyében - kész arra, hogy meghallgassa az esetleges sértetteket és családtagjaikat, és lelki segítséget nyújtson nekik.

Hogy az esetleges panaszok, hírek vagy az azokat kiváltó okok olykor súlyos esetek kezelése és minden ilyen veszély elhárítása mindenkor felelősségteljes és áttekinthető módon történjen, szükségesek az eljárást összefoglaló közös irányelvek. Ezek megkönnyítik a világi hatóságokkal való egységes együttműködést, és lehetővé teszik a leghelyesebb gyakorlat kialakítását.

A preventív lépések mellett, ezen útmutató minden segítséget megadva együttérző szívvel fordul az esetleges sértett kiskorúak felé.

Etikai és Szakmai Kódex

A Veszprémi Főegyházmegyénél (a továbbiakban: Érsekség), belső egyházi jogi személyeinél, valamint az Érsekség oktatási-nevelési és más általa fenntartott intézményeiben foglalkoztatott, illetve egyházi szolgálatot teljesítő munkatársaknak nemcsak az állami törvényeket és az egyetemes egyházi szabályokat, hanem a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia vonatkozó Irányelveit, az Érsekség belső szabályzatait, valamint az alábbi rendelkezéseket, alapelveket és a keresztény erkölcs normáit és be kell tartaniuk és be kell tartatniuk. Ezek megsértését jelenteniük kell az intézmény vezetőjének, akinek a továbbiakban együtt kell működnie az állami és egyházi hatóságokkal. Nyomatékosan felszólítunk mindenkit, hogy legyenek tisztában ezekkel az alapelvekkel, valamint működjenek együtt a megvalósításukban.

1. A Szabályzat hatálya

1.1. Jelen Szabályzat szervi hatálya az Érsekségre, az Érsekség belső egyházi jogi személyeire, valamint az Érsekség által fenntartott intézményekre terjed ki.

1.2. Jelen Szabályzat személyi hatálya alapján mindenkre kötelező érvénnyel vonatkozik. aki az Érsekségen, annak belső egyházi jogi személyénél vagy az Érsekség által fenntartott intézményekben (a továbbiakban: intézmények) kiskorúakkal vagy sebezhető nagykorú személyekkel munkaköre ellátása, illetve egyházi szolgálata végzése során kapcsolatba kerül.

1.3. A fenti előírásokon kívül az intézményekben meglévő etikai kódexek, vagy szabályzatok is megőrzik hatályukat. Ha a jelen előírások szigorúbban rendelkeznek, úgy a jelen szabályt kell alkalmazni a korábbi rendelkezéssel szemben.

1.4. Az 1.2. pontban megjelölt személyek a jelen Szabályzat megismerését és elfogadását a Szabályzat melléklete szerinti Nyilatkozat aláírásával igazolják. A Nyilatkozat aláírásával a Szabályzat a nyilatkozatot tevő személynek az Érsekséggel, illetve az intézménnyel létrejött kinevezési okmánya/munkaszerződése/megbízási szerződése/egyházi szolgálati jogviszonya részévé válik.

2. Bevezetés

Az alábbiak érvényesek a Veszprémi Főegyházmegye saját intézményeire, az azok által szervezett programokra, illetve bármilyen kiskorúval kapcsolatos viselkedésre. A gyermekvédelmi jogszabályok szellemében abszolút tiltott és megengedhetetlen dolog a másik személy bántalmazása, testi fenyegetése, megalázása. A bántalmazás köre sem szűkül le a szexuális természetű bántalmazásra, hanem a fizikai és a lelki bántalmazásra is kiterjed jelen dokumentumban.

Preventív tájékoztatás a fiatalokkal foglalkozóknak

A képzések és továbbképzések részeként minden érintettet tájékoztatni kell a jelen szabályzatban foglalt útmutatásról, és fel kell készíteni őket a kiskorúak védelmére. A tájékoztatás az intézményvezetők bevonásával történik, akik egyben felelősek a jelen szabályzatban foglaltak betartásáért, annak ellenőrzéséért és betartatásáért.

Az intézményvezetők kötelesek gondoskodni a Szabályzatban és vonatkozó szabályokban foglaltak betartásáról és betartatásáról. Az érintettek aláírásukkal igazolják, hogy megértették és megtartják e szabályokat.

A papságra készülők képzési ideje alatt is kerüljön sor a tájékoztatásra, illetve a folyamatos képzést és tájékoztatást az esperesek kötelesek biztosítani. Tudatosítani kell a tájékoztatás során, hogy minden kiskorúakkal kapcsolatos viszony egyenlőtlen kapcsolatra épül, ahol a kísérő és a segített személy közötti hatalmi különbségeket figyelembe kell venni.

3. Fogalmak

Érintettek

Egyházmegyénkben az oktatói és nevelői, ifjúsági és lelkipásztori munka nagyon sok résztvevőt érint. Az alábbi alapelvek mindegyikükre vonatkoznak, legyenek munkavállalói viszonyban a Főegyházmegyével, a plébániákkal és az intézményekkel vagy sem: így a lelkipásztorokra, a munkatársakra, megbízással ideiglenesen foglalkoztatottakra, valamint az önkéntesekre (mint az alkalmilag segítő nagykorú diákok, öregdiákok, szülők, illetve a formális szolgálatban lévő önkéntesek.)

Kiskorú és fiatalkorú

alatt értjük az egyházmegyei intézményekhez tartozó, ott megforduló, illetve közvetett, és/vagy közvetlen módon egyházmegyei szervezésű programon/rendezvényen részt vevő, 18 év alatti fiatalokat, valamint a sebezhető nagykorú személyeket, az ún. sebezhető felnőtteket.

Sebezhető nagykorú személy - Sebezhető felnőtt

18 év feletti személy, aki fizikai vagy mentális korlátai miatt kiemelten sebezhető lelki, fizikai vagy szexuális visszaélés által.

4. Kényes helyzetek és tiltott esetek

Pszichológiai kapcsolat

A nevelési szituáció és általában a az ifjúsággal végzett munka lehetőséget ad a **pszichológiai bántalmazásra, megalázásra – nem egyszer a szigorúság és a következetesség torz értelmezésével.**

Tiltott viselkedések

- A teljesítmény értékeléséhez fűzött szubjektív, negatív felhangú kommentárok, megjegyzések, rasszista megnyilvánulások, gesztusok, jelek.
- Feladatok adása során megalázó helyzetek teremtése vagy ilyen helyzetek megalázó kihasználása, stb.
- Ruházkodáshoz, viselkedési formákhoz fűzött szubjektív, negatív felhangú kommentárok, megjegyzések.
- Erotikus érzelm bármilyen kimutatása kiskorúval szemben.
- Zaklatásnak, és így tiltott viselkedésnek számít bármilyen túlzott szexuális jellegű figyelem, amely a másikban félelmet és rossz közérzetet kelt. Ide tartozik a nemiségre vonatkozó minden degradáló megjegyzés vagy tett.
- A „Cyberbullying” bármely formája, mely az információs eszközök alkalmazásával (email vagy sms üzenetekkel, weboldalakon, közösségi oldalakon, blogokon vagy más módon) tudatosan, ellenséges magatartással igyekszik másoknak ártani.
- Olyan filmek, videók vetítése, melyek alkalmasak az adott korosztály fejlődését nem megfelelő irányba terelni.
- A kiskorú családjára, hozzátartozóira vonatkozó negatív tartalmú, bántó, sértő megnyilvánulások.

Bántalmazás

- Tilos a bántalmazás, nem csak fizikai erőszak formájában – nem történhet fegyelmezési vagy más célból sem.
- A kiskorúak egymás közötti bántalmazása is tiltott, ill. megakadályozandó – sőt az is, hogy „nevelési célból” a kiskorúakkal fegyelmeztessék, dresszíroztassák egymást (csicskáztatás), különösen nagykorú személy asszisztálásával.
- Tilos a fizikai és/vagy szellemi erőszak bármilyen formájának alkalmazása fegyelmezés vagy megfélemlítés céljából.
- Tiltott viselkedés ezeken túl a bántalmazás bármilyen formája, eltérése, támogatása. Tiltott viselkedés, ha olyan média-hatásoknak tesszük ki vagy engedjük kitenni a kiskorúakat, amelyeket a Gyermekvédelmi törvény 6.§ (6) bekezdése tartalmaz. Természetesen ebben az esetben sem mindegy, hogy mennyi idő a kiskorú, milyen céllal és milyen társaságban néz meg egy filmet, vagy ilyen jellegű alkotást.
- A „bullying” – fiatalok egymás közötti erőszaka. Történhet ez az ún. csoporterőszak formájában, amikor egy csoport erejével visszaél egy másik emberrel szemben, sokszor a körülállók passzív egyetértését megszerezve, akik maguk nem akarnak áldozataivá válni hasonló eseményeknek. Fizikai vagy más megaláztatáshoz kapcsolódó eseményt egyén, csoport, nagykorú személy, vagy maga az intézmény is elkövethet. A fentiekhez kapcsolódó semmilyen forma megtűrése nem elfogadható az intézményeinkben és programjainkon.
Tiltott minden „beavatás”, mely nem önkéntesen és jószándékkal történik és értelmetlen feladatoknak, megalázó rítusoknak tesz ki másokat, természetesen a témában meglévő „jógyakorlatok” meghagyásával.

Kábítószeres és alkohol

- Tilos kábítószeres használata vagy birtoklása (nemcsak a kiskorúak jelenlétében)
- Tilos alkoholt fogyasztani vagy alkohol hatása alatt lenni azon időszak alatt, amikor kiskorúak felügyelete van az érintettre bízva.
- Tilos alkohol vagy kábítószer megtűrése, engedélyezése vagy kínálása kiskorúnak.

A szexuális visszaélés tilalma

Gyerekek elleni szexuális visszaélésnek nevezzük, amikor egy nagykorú személy arra használja hatalmát és befolyását, hogy egy gyermeket (kiskorú személyt) szexuális tevékenységekben – legyen az akár szóbeli, akár fizikai, testi megnyilvánulás, kapcsolat – való részvételre, vagy annak passzív eltűrésére vegyen rá. Ez a legteljesebb mértékben tilos és elfogadhatatlan.

Figyelni kell arra, hogy a másik személy akkor is szexuális zaklatásnak érezhet egyes viselkedéseket, érzelmi megnyilvánulásokat, amikor azok csak a barátságosság kifejezései. Minden helyzetben a kiskorú érzékenységet elsődleges szempontként kell figyelembe venni.

A fizikai érintés néhány formájával a nagykorú személyek visszaélnék korunkban. Annak érdekében, hogy megtartsuk a lehető legbiztonságosabb környezetet a kiskorúak számára, el kell kerülnünk minden félreérthető viselkedési formát.

- Nem elfogadható viselkedés kiskorúval szemben például: szájon csókolás; hosszú és nem megfelelő átölelés; a nemi szervek, a mell érintése; szerelmi-erotikus érzelmek mutatása.
- Tartózkodni kell a kiskorú ölbe vételétől – kivétel: az óvodában folyó mindennapi munka során a szocializációs tevékenységet átszövő óvónői magatartás, amely sokszor elképzelhetetlen e nélkül - vagy birkózástól kiskorúval, bármilyen masszázstól kiskorúnak vagy kiskorú által.
- Tilos a kiskorúak jelenlétében meztelenül mutatkozni, átöltözni vagy zuhanyozni, illetve más ilyen helyzetben fényképezni. (Nomád tábori körülmények esetén, mint ahol nehéz a térbeli elkülönítés, a vezetők külön időben fürödjenek.)
- Tilos pornográf vagy más erkölcsileg vitatható anyagok felkínálása kiskorúaknak. Tilos megengedni vagy biztatni kiskorút arra, hogy részt vegyen bármilyen pornográf jellegű felvételen, vagy ilyet birtokoljon.
- Tilos bármilyen szexuális témára koncentráló beszélgetés kiskorúakkal, a kifejezetten nem felvilágosító órák és lelkipásztori munka kontextusán kívül.
- Tilos szexuális, szerelmi vagy ahhoz közelítő viszonyba lépni kiskorúval.

Ugyanakkor a megfelelő barátságos kapcsolat kimutatása az oktatói és nevelői munkánk, lelkipásztori tevékenységünk pozitív része. Az alábbiak erre adnak példát: háton vagy vállon veregetés; kézfogás, a váll érintése; a vállak átölelése; a kezek átfogása ima alatt; kézrátétel a kiskorú fejére. A nevelő legyen tudatában annak, hogy minden fizikai kapcsolatnak – korosztálytól függően – eltérő üzenete lehet. Ennek megállapításához kifejezett figyelemre, a kiskorú ismeretére van szükség. Ebben az esetben a kiskorú érzékenysége lehet mértékadó.

Tiltott helyszínek

Intézményenként át kell tekinteni, hogy milyen helyiségek átalakítása lehetséges és szükséges a nagyobb transzparencia megteremtése érdekében. Ezért a helyi előljáró vagy az intézményvezető felel.

- Egyéni foglalkozások során, a tanterem, vagy a foglalkozás helyszínének ajtaja mindig nyitott legyen.
- Tilos egyénileg találkozni a kiskorúval félreértésre okot adó helyen és körülmények között.
- Tilos kiskorúval egyedül maradni egy szobában egy éjszakára. Tilos egy ágyban, egy hálósákban vagy kisméretű sátorban tartózkodni kiskorúval.

Amennyiben jelen Szabályzat által tiltott cselekmény elkövetésének gyanúja merül fel, akkor erről az adott intézmény vezetője, vagy a Veszprémi Főegyházmegye, illetve a Gyermekvédelmi Bizottság részére megfelelő módon történő bejelentés megtétele szükséges, amelyek kötelesek az esetet kivizsgálni, a világi hatóságokkal együttműködni, valamint e körben megelőző

ővintézkedést tenni, a kivizsgálást megfelelően dokumentálni, továbbá az előírt bejelentést megtenni.

Az Érsekség a gyermekek védelme érdekében együttműködik az állami hatóságokkal.

5. Záró rendelkezések

5.1. Jelen szabályzat módosítására és annak értelmezésére a Veszprémi Főegyházmegye érseke jogosult.

5.2. Jelen szabályzat egyházi szabály szerinti rendelkezés.

5.3. Jelen szabályzat az Érsek általi jóváhagyását követő napon lép hatályba.

5.4. Jelen szabályzat a helyben szokásos módon kerül közzétételre.

Veszprém, 2023. augusztus „31.”

Jóváhagyom:

+ *hódolgy* /f/

Dr. Udvardy György

Érsek

[Handwritten mark]